

Dkt. Roger Green, Ukristo wa Marekani, Kipindi cha 7, Dini na Mapinduzi ya Marekani

© 2024 Roger Green na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Hii ni kipindi cha 7, Dini na Mapinduzi ya Marekani.

Niko kwenye ukurasa wa 13 wa mtaala ikiwa hilo litasaidia. Huu ni Uamsho Mkuu wa Kwanza, na tunamalizia kuhusu Uamsho Mkuu wa Kwanza leo. Tuko mahali tunapaswa kuwa katika hotuba, kwa hivyo tunashukuru kwa hilo. Ni ukumbusho tu, tunampa Jonathan Edwards muda mrefu sana kwa sababu alikuwa mkosoaji sana si tu kwa Uamsho Mkuu wa Kwanza bali pia mfikiriji mkosoaji katika Ukristo wa Marekani, kwa hivyo tunafanya hivyo.

Kisha, tulizungumzia kuhusu viongozi wengine watatu muhimu. Tulizungumzia kuhusu Frelinghuysen, Tenet, na umuhimu wa George Whitefield. Uamsho Mkuu wa Kwanza haukuwa bila kusukumwa nyuma.

Kulikuwa na majibu kuhusu Uamsho Mkuu wa Kwanza, na kwa hivyo tuliangalia majibu hayo, matatu hasa. Sasa, tuko kwenye matokeo ya Uamsho Mkuu wa Kwanza. Ulikuwa na athari kubwa kwa maisha na utamaduni wa Marekani, si tu kitheolojia bali pia kijamii, ambayo watu wengi hawajui.

Mambo haya mawili ni wazi yanavukana, kwa hivyo huwezi kutofautisha vyema kila wakati kati ya athari ya kitheolojia na athari ya kijamii, lakini ni mchango wa kijamii. Hapo ndipo tulipo. Nitafuata orodha hapa.

Nimesahau haswa mahali tulipoishia, lakini nadhani tulitaja kuinuliwa kwa mtu wa kawaida, umuhimu wa walei katika Uamsho Mkuu wa Kwanza, na jinsi walivyoweza kufanya mambo katika maisha ya kanisa ambayo hawajawahi kuweza kufanya hapo awali. Wangeweza kuzungumza hadharani. Wangeweza kusoma Biblia hadharani.

Wangeweza kushiriki katika maisha ya kanisa. Kutaniko lilikuwa likifanya hivyo kila mara, lakini wangeweza kushiriki katika maisha ya kanisa. Hiyo ni nambari mbili.

Shughuli za walei zinasisitizwa. Majukumu mapya ya uongozi kanisani. Uongozi kanisani si kuhani au mhudumu tu; uongozi kanisani sasa unashirikiwa na waumini.

Nadhani tulitaja hilo. Nadhani labda tulitaja uhuru wa kibinafsi katika maisha ya kidini; uhuru wa kuchagua husababisha aina hiyo ya uhuru wa kibinafsi katika maisha ya kisiasa pia. Kutengana kwa kanisa na serikali ni muhimu sana.

Ilikuwa muhimu kwa watu kama Wabaptisti , Wakatoliki wa Kirumi, na baadhi ya Wapuritani. Watu walioteseka chini ya ukandamizaji wa serikali barani Ulaya sasa wanakuja hapa, na kwa hakika wanataka kutenganishwa kwa kanisa na serikali ili serikali isiweze kudhibiti kanisa. Sasa, je, tumefikia msukumo mpya wa kibinadamu? Je, hapa si ndipo tulipoishia? Hebu tuzungumzie msukumo mpya wa kibinadamu, ambao utakuwa muhimu sana kwa maisha na utamaduni wa Marekani. Kulikuwa na kifungu cha Mathayo 22, mpende Mungu, mpende jirani yako.

Naam, hilo linakuwa muhimu katika Uamsho Mkuu wa kwanza. Mpende Mungu, mpende jirani yako. Sasa, jirani yako ni nani? Naam, John Wesley alipoulizwa swali, jirani yako ni nani, alisema, maskini zaidi kati yenu ni jirani yako.

Yule ambaye hana msaada wowote miongoni mwenu ni jirani yako. Kwa hivyo, msukumo huu wa kibinadamu, wacha nikupe mfano mmoja tu, na kisha tutaona hili likikua na kustawi katika maisha ya kitamaduni ya Marekani pamoja na Uamsho Mkuu wa Pili na uamsho uliokuja katika karne ya 19. Mfano mmoja wa hili ulikuwa ujenzi wa kituo cha watoto yatima cha Whitefield huko Georgia.

Kulikuwa na hitaji la kituo cha watoto yatima huko Georgia. Nani atafanya hivi? Nani atawatunza hawa yatima? Whitefield aliamua kwamba angewatunza, na akajenga kituo cha watoto yatima. Kituo hicho cha watoto yatima kilikuwa na historia ndefu na ya kuvutia sana.

Hatuna muda wa hayo yote sasa, lakini inaonyesha msukumo wa kibinadamu wa Uamsho huu Mkuu wa Kwanza na George Whitefield kutaka kujenga kituo cha watoto yatima na kuhakikisha kwamba watoto wanatunzwa. Kwa hivyo, tutaona hilo sana katika wakati wetu pamoja. Aina mpya za mkusanyiko ni muhimu sana, aina hizi mpya za mkusanyiko.

Sasa, aina mpya za mkusanyiko huchukua sifa mbili ambazo pia tutazona kisiasa. Sifa ya kwanza ni muktadha wa kijamii wa mkutano. Tayari tumetaja hilo.

Muktadha wa kijamii wa kusanyiko hautaishia tu kwenye kanisa, jengo, au mahali fulani, bali utakuwa nje ya uwanja wa wazi. Na utakuwa wazi ambapo kila mtu anaweza kuhudhuria. Namaanisha, huhitaji kuwa mshiriki wa kupiga kura wa kanisa ili kuhudhuria hili.

Kwa hivyo, aina mpya za mkusanyiko zilijumuisha muktadha wa kijamii ambao ulikuwa tofauti kabisa na chochote tulichokiona hapo awali. Huu ni mpya sasa. Huu ni tofauti.

Na kisha jambo la pili kuhusu hili ni uwezo katika muktadha huo wa kijamii wa kukosoa mamlaka. Hilo hutokea kidogo, labda hata katika Uamsho Mkuu wa Kwanza, lakini hakika hutokea kisiasa baada ya Uamsho Mkuu wa Kwanza. Watu wanahisi

kwamba mamlaka ya uongozi yanaweza kukosolewa, na wanaweza kufanya hivyo hadharani na hadharani.

Kwa hivyo, aina hizi mpya za mikusanyiko zinafungua fursa kadhaa hapa katika Uamsho Mkuu wa Kwanza ambazo tutaziendeleza. Na kisha uhuru wa watu. Uhuru wa watu sasa unakuwa muhimu kwa ofisi ya kisiasa.

Kwa hivyo, kutokana na kile tulichokiona sasa, huu ni aina mpya ya shirika. Uongozi umekuzwa hapo awali kwa sababu ya uhusiano wa mtu au kwa sababu ya utajiri, ushawishi, na nguvu za mtu. Naam, uhuru wa watu umekuwa muhimu.

Kwa hivyo, ni watu wanaozungumza hadharani kuhusu mambo mbalimbali. Hapa kuna nukuu inayofupisha haya yote. Ninapenda nukuu hii kwa sababu imeelezwa vizuri sana, lakini naiona kama tukio la kijamii.

Kwa hivyo, hebu tuifikirie kama tukio la kijamii. Uamsho Mkuu wa Kwanza unamaanisha kitu kingine isipokuwa hatua ya kwanza ya Mapinduzi ya Marekani. Hiyo ni kauli kali kwamba hii ni hatua ya kwanza ya Mapinduzi ya Marekani.

Je, Mapinduzi ya Marekani yangetokea kama kusingekuwa na Uamsho Mkuu wa Kwanza wenye nguvu kama huo nchini Marekani? Hatujui kwa sababu tunajua historia ilienda wapi, lakini hilo ni swali zuri na njia nzuri ya kufupisha hili kama hatua ya kwanza katika Mapinduzi ya Marekani. Kwa hivyo, mambo mengi yanatokea hapa, na kuna matokeo mengi, si tu ya kitheolojia bali pia ya kijamii. Kwa hivyo, Uamsho Mkuu wa Kwanza, tunaweza kuchukua wiki zetu 15 kwenye Uamsho huu Mkuu wa Kwanza.

Ilikuwa jambo la ajabu sana lililotokea katika maisha na utamaduni wa Marekani, na pia lilisaidia kuunda maisha na utamaduni wa Marekani. Nashangaa kama kuna maswali yoyote au chochote kinachohitaji kujadiliwa kuhusu Jonathan Edwards, uongozi, kinachoendelea katika Uamsho Mkuu wa Kwanza, na matokeo ya Uamsho Mkuu wa Kwanza yalikuwa nini. Watu hawa watajiona kama wainjilisti.

Ni neno lililojitokeza katika Matengenezo ya Kanisa. Neno la kiinjili lilitokea katika Matengenezo ya Kanisa ili, karibu kwa namna fulani, kutofautisha Uprotestanti na Ukatoliki wa Kirumi. Neno Wesley analitumia kwa nguvu sana nchini Uingereza.

Na kinachotokea Uingereza ni Uamsho wa Wesley unaoendelea wakati huo huo na Uamsho Mkuu wa Kwanza. Kwa hivyo, watu hawa watajiona kama wainjilisti, na hilo ni neno ambalo wangelijua na labda wakati mwingine hilitumia kwao wenyewe. Sasa, neno hilo litarudi. Neno tunalolielewa kama la kiinjilisti litarudi tena kidogo katika Uamsho Mkuu wa Pili, lakini kwa kweli litakuja katikati ya karne ya 20.

Kwa hivyo, tutaona historia fulani, lakini ndio, hili lingekuwa neno ambalo wangelijua. Kama mtu angemwambia Jonathan Edwards, wewe ni mwinjilisti, angesema, ndio, mimi ni mwinjilisti; hivi ndivyo ninavyoamini, na uamsho huu ni uamsho wa kiinjilisti kama Uamsho wa Wesleyan huko Uingereza. Kwa hivyo ndio, kuna kitu kingine kuhusu Uamsho Mkuu wa Kwanza; nini kinaendelea hapa?

Sawa, sote tuko tayari na hilo? Tuendeleo. Niko kwenye ukurasa wa 13 wa silabasi. Kwa hivyo sasa tutaendelea na hotuba nambari tano, Dini na Mapinduzi ya Marekani.

Na tutaangalia kwanza kuhusu uungu, harakati muhimu sana itakayotuathiri, kidini na kijamii. Kisha, tutaangalia nadharia za kisiasa na kidini za Mababa Waanzilishi. Na kisha, tutaona mwikio wa makanisa kwa Mapinduzi ya Marekani, na tutaishia kwa kuzungumzia kidogo kuhusu mahudhurio kanisani wakati wa Mapinduzi.

Kwa hivyo anza na deism. Sawa, kwa hivyo tuko wapi na deism? Sawa, kwanza kabisa, hebu tuchukue karne ya 18 kwa ujumla. Karne ya 18 ilijulikana kama Enzi ya Akili au Enzi ya Uelewa.

Namaanisha, inaanza katika karne ya 17, lakini kisha inakuja katika karne ya 18. Kwa hivyo hiyo ni aina ya ufafanuzi mpana wa juu, hakika. Lakini nadhani inatusaidia.

Enzi ya akili, enzi ya mantiki. Sawa, sasa wacha nitajie mambo matatu ambayo ni sifa ya karne ya 18, mambo matatu yaliyosaidia kuunda na kuunda Enzi ya akili ya karne ya 18. Sawa, kwanza kabisa, hakika kuna aina fulani ya kuinuliwa kwa akili.

Tuna mwanzo wa falsafa ya kisasa, kuinuliwa kwa sababu, umuhimu wa sababu. Na kwa umuhimu huo wa sababu, wakati mwingine kuna shaka kuhusu Biblia, kuhusu kanisa, kuhusu Ukristo uliopangwa kama unaoonekana kutokuwa na mantiki, kama vile kuonekana kutoweza kupimwa kwa kile kinachofaa, kile kinachofaa. Sawa, kwa hivyo hilo ni jambo moja, aina ya kuibuka kwa falsafa pamoja na hilo, wakati mwingine, shaka kuhusu Ukristo wa kihistoria.

Sawa, nambari mbili, aina ya pili ya sifa ya enzi hii ya akili, na hiyo ni aina ya njia ya kufanya theolojia. Tunaiita hii theolojia ya asili. Theolojia ya asili kimsingi ni theolojia; unaweza kukumbuka hili kutoka kwa wengi wenu ambao huenda mmechukua kozi ya theolojia, lakini theolojia ya asili ni theolojia inayotegemea akili na inayotegemea uchunguzi wa ulimwengu wa asili.

Kwa hivyo, theolojia ya asili ilianza kutumika katika karne ya 18 kwa njia yenye nguvu sana. Kwa hivyo, tunachojua kuhusu Mungu na tunachojua kuhusu ulimwengu wake kinafanywa kupitia uchunguzi. Na kile ambacho theolojia ya asili na kile ambacho watu wa karne ya 18 walisema ni, angalia ulimwengu. Kuna uzuri, kuna utaratibu, na kuna muundo duniani.

Hilo ndilo tunaloliona duniani. Kwa hivyo, lazima kuwe na mtu aliyeumba hili. Kwa hivyo theolojia ya asili inaangalia hilo tu.

Hata hivyo, kile ambacho hawakukitambua kila wakati ni kwamba theolojia ya asili ina dosari mbili, na hawakutambua dosari katika theolojia ya asili kila wakati. Dosari namba moja ni kwamba kwa namna fulani inaondoa theolojia iliyofunuliwa au ufunuo wa Mungu katika maandiko au jinsi Mungu anavyojifunua katika nafsi ya Kristo. Kwa hivyo, hawakuelewa hilo. Theolojia hiyo imefunuliwa.

Vipi kuhusu ufunuo? Vipi kuhusu theolojia kama ufunuo? Jambo la pili ambalo hawakuelewa ni swali la kama utategemea theolojia ya asili, kama ndivyo utakavyojenga theolojia yako, uzuri, mpangilio, muundo wa ulimwengu, basi nini kitatokea kwa theolojia hiyo wakati kuna matetemeko ya ardhi na mafuriko na tsunami na magonjwa ambayo yanaangamiza watu laki kadhaa na kadhalika? Theolojia yako ya asili iko wapi, basi? Je, hii ina mantiki? Je, hii inakupa mtazamo mzuri wa Mungu ni nani? Kwa hivyo, theolojia ya asili ilikuwa na mapungufu yake halisi, na watu hawakutambua mapungufu hayo kila wakati. Ikiwa utategemea theolojia ya asili pekee, lazima ukabiliane na mapungufu hayo. Kwa hivyo hiyo ni nambari mbili katika suala la kuunda enzi ya akili.

Kwa hivyo, nambari moja ni falsafa. Nambari mbili ni theolojia ya asili, na kisha tuna theluthi. Kimsingi, waumini wa awali ambao tutazungumzia wakati mwingine walivutia maandiko, lakini hatimaye, waliacha maandiko yaende.

Biblia imetoka, na uwezo wetu wa kufikiri upo, na ndivyo theolojia ya asili inavyoundwa na akili zetu. Jambo la tatu ni kwamba katika karne ya 18, kulikuwa na miaka na miaka na miaka ya vita vya kidini barani Ulaya. Kulikuwa na aina zote za vita vya kidini kati ya Wakatoliki na Waprotestanti barani Ulaya katika karne chache zilizopita, na katika karne ya 18, kwa namna fulani, watu walikuwa wamechoshwa na hilo.

Watu walidhani, kama huu ni Ukristo, sitaki uhusiano wowote nao, unajua? Kwa hivyo, kuna aina ya kujiondoa kutoka kwenye migogoro hiyo ya kidini na kusema, hebu tuone kama tunaweza kukuza theolojia na maisha ya maadili ambayo hayaruhusu aina hii ya kitu. Kwa hivyo, watu wamechoshwa na migogoro ya kidini na vita vya karne moja au mbili zilizopita. Watu wanataka aina ya mbinu inayofaa zaidi ya maisha na dini.

Kwa hivyo, umri wa akili ni aina ya mwitikio kwa kile kilichokuwa kikiendelea hapo awali. Sawa, sasa, kinachotokea ni mara kwa mara unapata, unajua, katika kozi hii, unaangalia, wakati mwingine unapata mtu sahihi mwenye wazo sahihi na matukio sahihi yakiungana. Naam, hilo hutokea kwa mtu anayeitwa John Locke.

John Locke ni muhimu sana kwa falsafa, theolojia, Ukristo, na kadhalika. Sawa, sasa, John Locke anajitokeza. Kuna tarehe zake, na aliandika kitabu kinachoitwa Uelewa wa Ukristo. Kwa hivyo, kichwa cha kitabu chenyewe kitaonyesha kile atakachosema katika kitabu, Uelewa wa Ukristo.

Sawa, kwa hivyo dhana ya Locke katika *The Reasonableness of Christianity* ni kwamba ukweli wa msingi wa Ukristo ni wa busara. Unaweza kuutambua kwa busara yako. Upo kimantiki na unaweza kueleweka kimantiki. Kwa hivyo, ukweli wa msingi wa Ukristo ni rahisi, wa msingi, na wa busara.

Na hivyo ndivyo, na atafanya kesi fulani, atafanya kesi kwa ajili ya hilo. Sawa, anategemea sana theolojia ya asili kwa sababu kwa kiasi fulani anafanya kesi yake kutokana na uzuri wa dunia, mpangilio wa dunia, ulinganifu wa dunia, na muundo wa dunia. Kwa hivyo atafanya kesi yake kwa kiasi fulani kulingana na aina hiyo ya theolojia ya asili.

Lakini Ukristo, kwa kadiri anavyofikiria, kimsingi una mantiki. Sawa, sasa mtu kama John Locke, hata hivyo, bado anatomia Biblia. Hii inajibu maswali haya kwa njia fulani, lakini bado anatomia Biblia.

Hajaitupa Biblia kabisa. Lakini wafuasi wa John Locke, unapoingia katika karne ya 18, ambao wataamini mambo kama haya na kuamini kwamba Ukristo ni wa busara na wenye mantiki, hatimaye wataitupilia mbali Biblia. Wanahisi wanaweza kukuza kila kitu wanachohitaji kujua kuhusu Mungu na ulimwengu wake na kuhusu maisha yetu kutokana na akili zetu, kutokana na kutazama tu huku na huko.

Lakini John Locke anakuwa muhimu sana katika kueleza kile ambacho hatimaye kitajulikana kama deism. Kwa hivyo, tunataka kutaja jina lake. Sawa, kwa hivyo inakuja harakati inayoitwa deism.

Sawa, na kwa hivyo bado tuko kwenye A hapa, deism. Kisha inakuja harakati inayoitwa deism. Sawa, hebu tufafanue deism.

Nadhani tayari tumetaja hili katika kozi. Lakini uungu si dini. Uungu ni aina ya falsafa ya kidini.

Uungu ni aina ya mtazamo wa kidini ambao ulianza Uingereza kupitia maandishi ya watu kama John Locke. Unanza Uingereza na unakuja Amerika, na kisha unakuja kwenye makoloni, bila shaka. Kwa hivyo huo ndio uungu.

Na unajua uungu kutoka kwa Mungu uko hapa juu na sisi tuko hapa chini. Mungu aliuzungusha ulimwengu kama saa, na anapita. Kwa hivyo sasa, ili tu kuhakikisha tunaalewa, kinyume cha uungu ni uungu.

Kwa hivyo, uungu ni kinyume cha uungu. Uungu ni Mungu hapa juu, nasi tuko hapa chini. Uungu ni Mungu hapa juu, lakini anajali maisha yetu.

Ameingia katika ulimwengu wetu katika nafsi ya Yesu Kristo, Bwana wetu, na kuna uhusiano wa kibinafsi na Mungu hapa. Huo ndio uungu. Sawa, lakini turudi kwenye waabudu Mungu hapa.

Kwa hivyo, wanaanza kujijenga katika karne ya 17 na 18. Sawa, wacha nitoe baadhi ya imani zao ambazo zilianzishwa ambazo zitaangazia maana ya uungu. Sawa, nambari moja, wao ni waumini wa Mungu mmoja.

Wanaamini katika Mungu. Kwa hivyo, wao ni waumini wa Mungu mmoja. Sio wapagani.

Hawaamini miungu mingi. Kwa hivyo, wao ni waumini wa Mungu mmoja, lakini bila shaka, wangekataa Utatu. Kwa hivyo, kimsingi wao ni Wayunitariani, na hiyo ndiyo dhehebu ambalo hatimaye watabadilika.

Sawa, kwa hivyo hiyo ni imani moja ya waabudu Mungu, imani hiyo katika Mungu mmoja. Sawa, waabudu Mungu, wangelazimika kusema kwamba kuna dhambi duniani kwa sababu unawezaje kuwa na vipofu vya kutosema hivyo? Lazima waseme kwamba kuna dhambi duniani, lakini kwamba dhambi si dhambi ya asili. Dhambi hiyo inatokana na uhuru wa kuchagua kwamba tunapaswa kusema ndiyo au hapana kwa Mungu, lakini wanakubali kwamba kuna dhambi duniani.

Wangelazimika kufanya hivyo. Sawa, lakini hilo linaongoza kwenye nambari tatu. Hata hivyo, wanachotaka kusisitiza, kile ambacho waabudu Mungu wanataka kusisitiza ni maadili na maadili.

Je, inawezekana kuishi maisha mema? Je, inawezekana kutenda wema? Je, inawezekana kuishi maisha ya maadili? Na jibu la mwisho kwa hilo ni ndiyo kabisa, na ni kwa sababu huna dhambi yoyote ya asili inayozuia fursa hizo za kufanya hivyo. Unaweza kuwa na dhambi fulani maishani mwako kwa uhuru wa mapenzi yako, lakini huna dhambi ya asili ambayo itakuzuia kufanya hivyo. Kwa hivyo, wanawaita watu maisha ya wema, maisha ya maadili, na wanafikiri hiyo ni sawa.

Nambari nne kwa waabudu Mungu, wanaipenda. Waabudu Mungu, hasa waabudu Mungu wa awali, walitarajia kwamba kulikuwa na maisha ya baada ya kifo. Walihisi kwamba wema hauwezi kuzawadiwa kikamilifu katika maisha haya. Maisha mema ya kimaadili hayawezi kuzawadiwa kikamilifu hapa, na kwa hivyo kuna maisha ya baada ya kifo.

Na wako tayari hata kusema kwamba kuna thawabu na adhabu katika maisha ya baada ya kifo. Je, kuna mbingu na kuzimu katika maisha ya baada ya kifo? Naam, hilo

linaonekana kama jambo lisiloeleweka, lakini hakika kuna thawabu na adhabu katika maisha ya baada ya kifo, bila shaka kuhusu hilo. Sasa , hatimaye, kumbuka kwamba uungu ni falsafa ya kidini tu.

Sio dhehebu bado, lakini hatimaye, litakapobadilika na kuwa Unitariani, litabadilika pia kuwa Unitariani. Kwa hivyo, udeism hatimaye utabadilika na kuwa Unitariani na kisha Unitariani, ambayo inafundisha kwamba watu wote watafurahia thawabu za mbinguni bila kujali maisha yao yatakuwaje hapa duniani. Kila mtu ataenda na kuwa na Mungu.

Mungu ataweka kila kitu sawa kwa namna fulani. Na haishangazi kwamba katika karne ya 20, katikati ya karne ya 20, Wayunitariani na Wayunitariani, ambao walianza kama madhehebu mawili tofauti, wataungana hapa Amerika katika karne ya 20 ili wawe dhehebu la Wayunitariani-Wayunitariani.

Kwa hivyo vipengele hivyo viwili vya uungu vitaungana. Kwa hivyo hayo ni baadhi ya mambo ambayo waungu walifundisha, baadhi ya mambo ambayo waliamini. Sasa, kuna maandishi kadhaa, kwa hivyo, ambao hawakufanya hivyo, na kumbuka, tulisema katika kujibu swali, waungu wa kwanza hawakutaka kuitupa Biblia.

Walitaka kuelewa Biblia. Walitaka kutumia maandishi ya Biblia. Kwa hivyo, nataka kutaja maandishi wawili muhimu hapa.

Wa kwanza ni John Toland. Hawa wote ni maandishi wa Uingereza, na maandishi hawa wote wawili watatetea kimsingi uungu. Aliandika kitabu kinachoitwa Ukristo Sio wa Ajabu.

Na nadharia ya kitabu chake ni kwamba hakuna kitu katika Biblia kilicho juu ya akili zetu. Hakuna kitu katika maandishi ya Biblia ambacho hakipatani na akili. Sasa, ikiwa kuna mambo fulani katika maandishi ya Biblia ambayo hayapatani na akili, basi labda tunapaswa kuyaondoa maandiko hayo.

Lakini tunachotaka ni Ukristo, si fumbo. Hatutaki fumbo lolote. Na kwa hivyo John Toland aliandika kitabu chake, na kisha anafuatiwa na kile kilichojulikana kama Biblia ya deist, Matthew Tindall, Ukristo wa Zamani kama Uumbaji.

Ukristo wa Zamani Kama Uumbaji. Katika kitabu hiki, anachofanya ni kuunga mkono matumizi ya akili kuelewa maandiko badala ya matumizi ya ufunuo, badala ya kuelewa maandiko kama ufunuo. Kwa hivyo, maandiko si ufunuo kutoka kwa Mungu kwetu.

Maandiko ni neno la Mungu kwetu, lakini ni neno la Mungu ambalo tunaweza kulielewa kwa kutumia akili zetu. Kwa hivyo, Ukristo ni wa Zamani kama Uumbaji.

Kwa mtu kama Tindall, unaona nini unapoangalia uumbaji? Utaratibu, uzuri, na muundo.

Naam , hiyo ni kweli kwa Ukristo pia. Ukristo ni dini ya utaratibu, uzuri, na muundo. Na si ya kimantiki na si ya kimantiki.

Kwa hivyo Toland na Tindall walikuwa na athari kubwa kupitia maandishi yao kuhusu Uyunitarian wa Kiingereza na Udeism wa Kiingereza, lakini basi, bila shaka, Wamarekani walikuwa wakisoma Toland na Tindall pia. Kwa hivyo, ikawa muhimu sana. Tuendeleo na A kwa dakika moja tu, Udeism.

Uothodoksi sasa utanza kujibu Uungu. Uothodoksi utanza kusukuma nyuma Uungu, na kuwa na wasiwasi kidogo kwamba Uungu ni maarufu sana ni kudai mioyo na akili za watu, na kwa namna fulani kushinda vita. Kwa hivyo, Uothodoksi utasukuma nyuma.

Acha nitajie njia tatu ambazo Uorthodoksi hupuuza. Kwanza, njia ya kwanza ambayo Uorthodoksi hupuuza ni kutambua baadhi ya ujumbe wa Uungu. Ili kuwaambia Waungu, tunakubaliana na baadhi ya yale mnayofundisha.

Tunakubali hilo. Kuna utaratibu, uzuri, na muundo kwa ulimwengu. Na tunaona hili katika Agano la Kale.

Tunaona hili katika maandishi wa Zaburi. Tunaona hili katika baadhi ya sehemu katika Agano Jipya. Kwa hivyo, njia ya kwanza wanayoitikia ni kwa kujaribu kupata msingi wa kukubaliana na Wadeist na kusema baadhi ya yale unayofundisha ni sahihi.

Na Calvin mwenyewe alisema moja ya njia tunazomjua Mungu ni kwa kutazama ulimwengu unaotuzunguka. Kwa hivyo hiyo ni njia moja wanayoitikia, wakijaribu kupata aina hiyo ya msingi wa pamoja. Nambari ya pili, njia ya pili wanayoitikia ni kuitetea Biblia.

Au niseme, labda ingekuwa bora kutetea rekodi nzima ya kibiblia. Kwa hivyo Orthodoxy ilijibu kwa kusema rekodi ya kibiblia si tu uelewa unaofaa wa ulimwengu na muundo wa Mungu, lakini rekodi ya kibiblia imejaa miujiza na unabii na Mungu wa mwisho kuwa mwili, fumbo la mwisho kwa maana fulani, Mungu kuwa mwili. Kwa hivyo tunakubali kwamba labda Wadeist wanaona baadhi ya maandishi ya kibiblia, lakini tunataka kusema kuna sehemu nyingine ya maandishi ya kibiblia ambayo hawaikubali na kwamba inapaswa kuwa hivyo kwa sababu hiyo ni Biblia nzima.

Kwa hivyo, Biblia nzima si uelewa wa kimantiki tu wa Mungu ni nani. Biblia pia, wakati mwingine, imejaa miujiza na njia zingine za Mungu kufanya kazi ambazo

hatuzielewi kila wakati, na kadhalika. Kwa hivyo hiyo ndiyo njia ya pili ambayo waliitetea.

Njia ya tatu ilikuwa jinsi Uorthodoksi ulivyotetea. Kulikuwa na mtu aliyeandika kitabu kinachoitwa A Case for Reason. Njia ya tatu Uorthodoksi uliutetea ilikuwa kusema Ukristo ni uelewa unaotafuta imani.

Kwa hivyo, njia ya tatu ni kusema kwamba tunakubali kwamba akili ni muhimu sana. Tunakubali kwamba matumizi ya akili zetu katika kumwelewa Mungu na kile ambacho Mungu anataka kwetu ni muhimu sana. Kwa hivyo, njia ya tatu ambayo Orthodoxy inasema akili, tunakubali, imani inayotafuta uelewa.

Hata hivyo, sehemu ya Orthodoxy hii ilisema tukumbuke kwamba kuna mipaka ya mantiki yetu. Kumbuka kwamba kuna mipaka ya uwezo wetu wa kufikiri. Kumbuka kwamba kuna siri katika jinsi Mungu anavyofanya kazi, na hakuna kitu cha ajabu zaidi ya Mungu kuja katika mwili katika nafsi ya Kristo, na tunafurahia hilo kwa imani.

Kwa hivyo, kesi kwa sababu, ndio, unaweza kutoa hoja kwa sababu, lakini kuna mipaka ya sababu hiyo. Kwa hivyo, Uorthodoksi unaanza kurudisha nyuma. Uorthodoksi unaanza kujibu waabudu Mungu.

Kwa hivyo, wanaanza kuwa na mgongano kidogo hapa kati ya waabudu Mungu na Uorthodoksi. Mmoja wa watu waliokataa, bila shaka, alikuwa Jonathan Edwards katika kujibu waabudu Mungu. Sawa, kwa hivyo huyo ni A, waabudu Mungu.

Je, kuna maswali yoyote kuhusu watu hawa? Ni muhimu sana. Baadhi yenu mnaweza kutaka kuandika kuhusu waabudu Mungu katika karatasi, lakini je, kuna maswali yoyote kuhusu watu hawa? Sawa, sasa twende kwenye B na tuzungumzie nadharia ya kisiasa na kidini ya Mababa Waanzilishi. Sawa, kwa hivyo hapa ndipo tutakapozungumzia hili.

Sawa, napenda kazi yangu. Ninapenda kuwa Gordon. Ninapenda kazi yangu.

Nami nitasema mambo ambayo si nyote mtakubaliana nayo na pengine mtafikiri ni ya uzushi, na labda Bodi ya Wadhamini inapaswa kuzungumza nami. Wakati mwingine, mngtamani mngfundisha hesabu kama mbili, na mbili ni nne, na hilo ni jambo zuri. Kwa hivyo, nitaelezea kesi hiyo kisha nione kama mnakubaliana nayo au hamkubaliani nayo.

Unapinga hili. Usilimeze tu. Kama hukubaliani na hili na kama una sababu nzuri ya kutokubaliana nalo, hakikisha unaniambia.

Kwa hivyo, sawa, kwa hivyo tutafanya sawa na hili? Tutafanya sawa. Kwa hivyo, ibariki mioyo yenu. Sawa, nadharia ya kisiasa na kidini ya Mababa Waanzilishi.

Sawa, Mababa Waanzilishi, kwa hivyo hii hapa tasnifu yangu kwa namna fulani. Mababa Waanzilishi wengi, si wote, lakini wengi wa wale tunaowaita Mababa Waanzilishi hawakuwa Wakristo wa kiinjili. Hawakuwa wale tunaowaita Wakristo wa kiinjili.

Hakuna ushahidi kwamba walikuwa Wakristo wa kiinjili. Nami nazungumzia Waanzilishi na Wasukumaji. Nami nitatumia Thomas Jefferson baada ya dakika moja kama mfano wa hilo.

Watu hawa waliathiriwa sana na waabudu Mungu. Na waliathiriwa sana na mawazo ya waabudu Mungu, mawazo ya kidini na mawazo ya kisiasa. Na kwa hivyo huwezi kudhani kwamba Waanzilishi walikuwa Wakristo wakubwa wa kiinjili, waaminio Biblia, na wanaoenda kanisani.

Kwa bahati mbaya, ushahidi hautaunga mkono hilo. Sawa, kwa hivyo tumtumie Thomas Jefferson kama mfano. Thomas Jefferson mwenyewe alikuwa mpinga-Mungu.

Uungu ulikuwa na ushawishi mkubwa maishani mwake. Nadharia fulani ya kisiasa pia ilikuwa na ushawishi mkubwa maishani mwake, ambayo pia ilikuwa ya uungu. Thomas Jefferson, ili kukuonyesha jinsi alivyokuwa mpinga-Mungu, aliandika Biblia ya Jefferson.

Sijui kama kuna yeyote kati yenu amewahi kuiona Biblia ya Jefferson, lakini kama umeiona Biblia ya Jefferson, Thomas Jefferson, alichofanya, alichukua Biblia, hasa Agano Jipya na hasa Injili, na alichofanya, aliondoa miujiza ya Yesu kutoka kwenye Biblia. Aliondoa miujiza kwa sababu alihisi kwamba miujiza hiyo haikuwa na mantiki na haikuweza kuungwa mkono au kutetewa. Alipenda baadhi ya mambo mazuri ambayo Yesu alisema.

Kwa hivyo, unaweka mambo kama vile Heri katika maandishi. Lakini Biblia ya Jefferson ni Biblia iliyohaririwa kwa uangalifu, ningesema, ili kumuonyesha Yesu. Yesu anaishia kuwa kama mfikiri mkuu wa karne ya 18.

Kwa hivyo, miujiza imeisha. Naam, ukiiiondoa miujiza, una matatizo hapa. Na ukiiiondoa mambo kama kifo msalabani na ufufuo, kwa hivyo una matatizo ya msingi hapa.

Lakini Jefferson alitaka Yesu mpole sana. Alitaka Yesu mwenye busara sana wa karne ya 18, na ndivyo alivyoishia, kwa kutumia Biblia ya Jefferson. Kwa hivyo Jefferson ni mfano mzuri wa hili, akiwa kama mtu asiyeamini kabisa.

Kwa hivyo, nadhani, namaanisha, uniambie kama hayupo na unipe ushahidi mzuri unaounga mkono kwamba hayupo, lakini nataka kuzungumzia hili. Lakini hata hivyo, hebu tuende kwa Rousseau na umuhimu wa Jean-Jacques Rousseau. Kwa hivyo, huyu hapa Rousseau anaandika Ulaya, na anaandika kitu kinachoitwa Mkataba wa Kijamii.

Na hakika, ni wangapi wamesoma Mkataba wa Kijamii kwa kozi zingine? Labda kwa kozi za masomo ya kisiasa, itakuwa kozi za masomo ya kisiasa au mambo kama hayo. Kwa hivyo Mkataba wa Kijamii. Kama hujasoma Mkataba wa Kijamii, nitakusaidia kwa kukupa baadhi ya mambo kutoka kwenye kitabu.

Kwa hivyo, kama hujasoma, tutapitia Mkataba wa Kijamii. Mkataba wa Kijamii ulikuwa maandishi yenye ushawishi mkubwa katika karne ya 18 na yenye ushawishi mkubwa kwa Jefferson na waanzilishi wengine. Utagundua kwamba kimsingi haya ni aina ya maandishi ya ki-deistic.

Sio tu kwamba ni ya kisiasa, lakini kwa namna fulani, itakuwa ya kidini pia. Sawa, ni Jumatatu asubuhi, ingawa; unahitaji mapumziko. Kwa hivyo, pumzika.

Sasa, hebu tuchukue Mkataba wa Kijamii. Wengi wenu hamjausoma, kwa hivyo nitataja tu mambo machache kutoka Mkataba wa Kijamii ambayo yamekuwa muhimu kwa baba zetu waanzilishi. Sawa, kwanza, nambari moja, muhimu sana.

Katika Mkataba wa Kijamii, Rousseau anakanusha, anakanusha nadharia yoyote ya haki ya kimungu ya wafalme. Kwa hivyo, anakanusha nadharia yoyote ya haki ya kimungu ya wafalme. Hakuna haki ya kimungu ya wafalme kutawala, kwani wanatawala hapa Ulaya, ambapo alikuwa akiandika kitabu.

Kwa kweli anapendekeza mtazamo mkali sana, wa aina ya kidunia kuhusu uongozi wa kisiasa. Na mtazamo huo wa kidunia kuhusu uongozi wa kisiasa ni kwamba unatoka kwa watu. Kwa hivyo hakuna haki ya kimungu ya wafalme, lakini uongozi unatoka kwa watu.

Kwa hivyo hilo linakuwa muhimu sana. Kwa hivyo hilo ni jambo la kwanza. Sawa, nambari mbili, mapenzi ya jumla ya watu ndiyo yanayoendelea kuwatawala watu kupitia sheria.

Ni sheria gani tunazopaswa kuweka kwa ajili ya serikali? Naam, tunapaswa kuchagua sheria zinazotokana na mapenzi ya jumla ya watu. Hatufuati sheria zinazowekwa juu yetu na mfalme fulani. Tunafuata sheria za serikali na sheria za maisha ambazo mapenzi ya watu yanaamua kuwa nzuri kwa manufaa ya watu.

Kwa hivyo, si kitu chochote kilicholazimishwa kwetu. Sisi ndio tuliounda hili. Sawa, nambari tatu, Mkataba wa Kijamii, Mkataba wa Kijamii ni nini? Mkataba wa Kijamii una pande mbili.

Ni kama sarafu yenye pande mbili. Sawa, Mkataba wa Kijamii, kwanza kabisa, uhuru wa mtu binafsi lazima ulindwe. Kwa upande mmoja, upande mmoja wa sarafu ni uhuru wa mtu binafsi lazima ulindwe na kulindwa.

Kwa upande mwingine, hata hivyo, lazima kuwe na serikali ya haki ambayo inapaswa kujali manufaa ya watu wote. Kwa hivyo, tuna ulinzi wa uhuru wa mtu binafsi kwa upande mmoja, lakini kwa upande mwingine, kuna serikali ya haki ambayo inahitaji kuangalia manufaa ya wote. Sawa, kwa hivyo hiyo ndiyo nambari tatu.

Sawa, nambari nne, kitabu hiki, nambari nne, nataka tu, kitabu hiki, ni vigumu kusema, ni vigumu kusema jinsi kitabu hiki kilivyokuwa na ushawishi mkubwa katika mawazo ya viongozi wa kisiasa hapa wakati mapinduzi yalipokuwa yakiongezeka joto hapa Amerika. Kitabu hiki kilikuwa na ushawishi mkubwa katika kile walichokuwa wakifikiria kwani walikuwa chini ya kile walichokiona kuwa ni udhalimu wa Uingereza. Kama walivyo chini ya udhalimu wa Uingereza na udhalimu wa mfalme, na kile wanachoanza kufikiria, na sio kidogo kufikiria juu yake kama huko Boston, ambayo ilikuwa aina ya moyo wa mapinduzi, lakini wanafikiria mawazo haya, na wanayatumia katika maisha ya kiraia ya Marekani.

Kwa hivyo, kitabu chenyewe ni muhimu sana. Sawa, kwa hivyo chini ya nadharia ya kisiasa na kidini ya baba waanzilishi, basi makala haya ni yapi? Watu hawa wana mvuto gani wa makala haya? Kwa hivyo, mara tu nitakapowasomea, nadhani tunaelewa hili, lakini kumbuka kwamba mvuto wa makala haya haukuwa kwa Biblia. Baba waanzilishi, kadri mapinduzi yanavyozidi kuwa moto, hawavutii Biblia.

Hazipo, na mvuto si kwa aina fulani ya ufunuo wa kimungu katika Biblia, ambao umetupa sababu ya kusudi letu. Mvuto ni kwa nini? Ni kwa kujidhihirisha. Kwa hivyo tunaendelea.

Sasa, hili litasikika kama jambo la kawaida kwako. Tunaona ukweli huu kuwa dhahiri. Kwa hivyo, kifalsafa, mvuto ni kwa ukweli unaojidhihirisha.

Tunashikilia ukweli huu kuwa dhahiri. Watu wote wameumbwa sawa, na wamejaliwa na nini? Na muumba wao. Hilo ni neno lisilo na msingi kabisa.

Hilo ni aina ya neno la kificho. Wamepewa na muumba wao haki fulani zisizoweza kuondolewa, na miongoni mwa hizi ni uzima, uhuru, na kutafuta furaha. Kwa hivyo, mvuto huo ni mvuto unaojidhihirisha na wenye mantiki.

Tunashikilia ukweli huu kuwa dhahiri. Kwa hivyo, hawakusema tunashikilia ukweli huu kuwa wa kibiblia. Tunafungua Biblia, na tunapata ukweli huu katika Biblia, ambao hawakuusema, na umetolewa na Mungu mkombozi wao.

Zinatolewa na Mungu, aliyekuja katika Kristo kutawala. Kwa hivyo, huo ndio wito wa baba waanzilishi. Kwa hivyo, tunataka kuhakikisha tunaolewa hilo.

Miongoni mwa haya ni uzima, uhuru, na kutafuta furaha. Sasa hapa, kwamba ili kupata haki hizi, serikali huanzishwa miongoni mwa wanadamu, si kwa njia ya kimungu, zikipata nguvu zao za haki kutokana na ridhaa ya watawaliwa, kwamba wakati wowote aina yoyote ya serikali inapoharibu malengo haya, ni haki ya watu kuibadilisha, kuiondoa, na kuanzisha serikali mpya, kuweka misingi na kanuni zake ndogo na kupanga mamlaka yake katika umbo ambalo kwao litaonekana kuathiri usalama na furaha yao. Kwa hivyo, huu si wito wa ufunuo wa Mungu katika maandishi matakatifu katika Biblia ambayo kwayo tunaunda na kuunda kile tunachofanya hapa.

Sasa, acha nifuatilie hili kwa dakika moja tu, kisha nataka uniambie nimekosea wapi hapa. Pamoja na hili, pamoja na baba waanzilishi, kunakuja aina ya maisha ya kikatiba ya Marekani yanayovunja dini sasa. Kwa hivyo, tunavunja dini tunapounda ulimwengu huu mpya katika mapinduzi.

Kwa hivyo, kuna kanisa kwa upande mmoja, na kuna serikali kwa upande mwingine, na kwa hivyo katiba inakataa vipimo vyote vya kidini kwa wenye ofisi. Hakuna vipimo vya kidini kwa wenye ofisi katika Katiba. Mtu yeyote anaweza kushikilia ofisi ya umma kwa idhini ya watu katika katiba, lakini si lazima awe mtu wa dini.

Kwa hivyo, kinachotokea ni kwamba Ukristo unastawi chini ya utengano huu wa kanisa na serikali. Kwa hivyo, Ukristo, huu ni aina ya kustawi kwa Ukristo wa Kiyahudi unaoendelea hapa, hata wakati wa mapinduzi. Tutazungumzia hilo baadaye.

Sasa, hili ndilo neno langu la mwisho kuhusu hili. Inawezekana kuita Amerika nchi ya Kikristo au taifa la Kikristo. Hilo linawezekana.

Inawezekana kuiita Amerika taifa la Kikristo. Lakini inawezekana tu kuiita Amerika taifa la Kikristo ikiwa kwa hivyo unamaanisha kwamba kuna Wakristo wengi katika taifa hilo. Ikiwa kwa hivyo unamaanisha kuna Wakristo wengi wanaoishi hapa, na pia ikiwa kwa hivyo unamaanisha kuna aina ya maisha ya Kiyahudi-Kikristo ambayo yameendelezwa katika maisha na utamaduni wa Marekani.

Kwa hivyo, ikiwa hivyo ndivyo unavyoamaanisha kwa kuita Amerika taifa la Kikristo, basi hiyo ni sawa. Ukimaanisha kwamba baba waanzilishi walikusudia kuianzisha kama taifa la Kikristo, tutatumia neno Mkristo kama ilivyo katika neno la kiinjili ikiwa unamaanisha kwamba walikusudia kuianzisha nchi hii kama taifa la Kikristo la kiinjili

kulingana na Biblia na Biblia nzima, ambayo ingelazimika kujumuisha mwili na kadhalika.

Kama hivyo ndivyo unavyomaanisha, basi sidhani kama hiyo ni kesi unayoweza kuitoa. Kwa hivyo, ninachotaka kumalizia sasa ni kulinganisha hili na mambo mawili. Kwa hivyo, kama niko sahihi, labda nimekosea.

Kwa hivyo labda nimekosea. Kwa hivyo, unahitaji kuniambia nimekosea wapi. Lakini linganisha hili sasa, ikiwa niko sahihi, linganisha hili na mambo mawili.

Kwanza kabisa, linganisha hili na jinsi Wapuritani wangeanzisha taifa hili jipya. Wapuritani wangeanzisha taifa jipya kwa njia tofauti, sivyo? Kwa sababu Wapuritani walianzisha, walitaka jiji lililowekwa juu ya kilima kuwa aina ya uwakilishi wa kimungu wa kile ambacho Mungu alitaka kwa watu wake hapa. Kwa hivyo, linganisha hili na Wapuritani.

Hawangetumia lugha ya aina hii kamwe. Hawangeanzisha taifa jipya linalozungumzia aina fulani za haki za binadamu. Wangeanzisha taifa jipya linalotegemea Biblia.

Lakini hawakuwa wakianzisha mfumo wa kitheokrasi hapa, kwa hivyo Wapuritani hawakuwa na nia ya kuanzisha taifa jipya. Pia, nambari ya pili inalinganisha hili na uelewa wa Roger Williams kuhusu kile alichokuwa akifanya huko Providence na huko Rhode Island. Kwa sababu anachofanya huko, anaamini, kinategemea Biblia.

Sasa, ilikuwa na kanuni nzima ya uhuru wa kidini, si tu uvumilivu wa kidini bali pia uhuru wa kidini. Lakini Roger Williams, alichokuwa akifanya, ulimwengu aliokuwa akiuanzisha huko Rhode Island, kwa kadiri alivyohusika, ulikuwa ulimwengu wa kimungu sana. Na ulitegemea maandiko.

Haikutegemea tu ukweli unaojidhihirisha, bali ilitegemea Biblia. Lakini watu hawa ni tofauti.

Watu hawa hawana mtazamo sawa kuhusu maandiko au mtazamo sawa kuhusu Mungu kama Wapuritan au Roger Williams. Kimsingi ni waabudu Mungu ambao wana mtazamo wa Mungu kama muumba wa Mungu. Na tunaishi maisha ya kimaadili na ya busara hapa duniani.

Na Mungu muumba huyo anatarajia kufanya mambo mazuri katika uanzishwaji wa serikali. Na kuondoa udhalimu wa Kiingereza, bila shaka. Kwa hivyo ndivyo ilivyo hapa.

Kwa hivyo sasa niambie nimekosea wapi hapa. Nimekosea wapi? Waanzilishi wa kanisa walikuwa Waanglikana kimsingi katika suala la uanachama wa kanisa. Tatizo la

mtu kama George Washington, ambaye alikuwa Mwanglikana, lilikuwa kwamba alienda kanisani mara chache sana.

Tuna rekodi chache sana za George Washington kwenda kanisani. Kwa hivyo, watu hawa kimsingi ni Waanglikana. Kwa upande wa historia yao, wana historia hiyo.

Lakini kanisa la kwanza la Kianglikana huko Amerika, namaanisha kanisa la kwanza la Kiyunitariani huko Amerika, tutapita moja kwa moja hapo, umepita hapo ikiwa umepita Njia ya Uhuru, ni Kanisa la King. 1785, likawa la Kiyunitariani. Kwa hivyo, makanisa ya Kianglikana, hata wakati huo, yalikuwa yakielekea kwenye Uyunitariani, kuelekea uungu, ambao hatimaye ukawa Uyunitariani.

Kwa hivyo, wao ni Waanglikana, lakini hiyo haimaanishi mengi. Ukweli kwamba walikuwa na desturi hii ya kanisa na historia ya kanisa la kitamaduni bado haukusema mengi kuhusu maisha yao halisi ya kidini. Kwa hivyo ndio, kwa hivyo walikuwa, kimsingi, sio wote.

Kumbuka, aliyetia sainsi Azimio la Uhuru huko Rhode Island alikuwa Quaker. Kitu kingine. Sawa, vipi kuhusu, ndio, Matt, tusaidie hapa.

Hakika nakubali kwamba kama Mkatoliki aliyeelimika na mwenye ujuzi wa kitaalamu, je, unaweza kusema kwamba watu wa kawaida, kwa mfano, wanahitaji kushughulika na mbingu? Sawa, ndiyo. Ningesema kwamba watu wa kawaida, mbali na uongozi, ni aina zaidi ya waumini wa kidini wa kawaida kwa wakati huu. Hata hivyo, ni bahati mbaya, licha ya hayo, tutaona hili baadaye sana.

Ni bahati mbaya kwamba licha ya hayo, mahudhurio kanisani yanaanza kupungua kwa kasi unapokaribia wakati wa Mapinduzi. Na hapa tulikuwa tumepata Uamsho Mkuu wa Kwanza, mwamko mkubwa katika maisha ya umma ya Marekani, na bado unaona kupungua huku kunakokaribia Mapinduzi. Kwa hivyo, ningesema kwamba watu wa kawaida, watu wa kila siku, wanaenda kanisani.

Wao ni Wakristo na kadhalika. Lakini wafikiri, wale waliofikiria hili vizuri, na watu wa kawaida wanafurahi kuungana na hili kwa njia fulani kwa sababu wanajua vya kutosha kuhusu vita vya kidini. Wanajua vya kutosha kuhusu wakati serikali inapotawala kanisa, na hawataki kurudi kwenye hilo.

Kwa hivyo wametengwa na watu wa kanisa na serikali hata hivyo, kwa ujumla. Kwa hivyo, watakubali hili. Kitu kingine kuhusu Mababa Waanzilishi.

Inaelekea kwenye njia yote hadi kwenye Uungu. Ukimfanya Jefferson atamani kuandika upya Biblia na kuondoa miujiza, unapiga hatua kubwa kutoka kwenye Ukristo wa kawaida hadi kwenye aina kamili ya mawazo ya Uungu. Je, unamchagua Jefferson kwa sababu alifanya hivyo? Ndiyo, nilimchagua Jefferson kwa sababu pia ni

mwandishi mzuri, na wa kwanza aliunda baadhi ya mawazo haya katika lugha yake, ambayo ni lugha nzuri sana.

Kwa hivyo ndio, nilimchagua kwa sababu labda ndiye ambaye tungemfahamu zaidi. Lakini vipi kuhusu kwenda kwa Benjamin Franklin, kwa mfano? Je, unampata Benjamin Franklin mtu wa kidini sana, mwenye msimamo thabiti, na mwenye msingi ambaye anaamini katika mwili? Hapana, hupati hilo kwa Benjamin Franklin.

Unampata kimsingi mtu wa dini ambaye alitaka kuishi maisha mema ya maadili na akatupa mambo mengi mazuri ya kufikiria kama ndege wa mapema anayekamata mdudu. Lakini huzungumzii mtu ambaye amejikita katika maandiko, kanisani, au katika maisha ya kanisa. Je, una swali moja zaidi? Ndiyo, hakika.

Wakati huo Jefferson alipokuwa rais. Jefferson alipokuwa rais, sivyo ? Na kwa hivyo, ninajiuliza, kama, kati ya utawala wa Adams, Washirikishi, Jefferson, na watu waliotaka kumtumia Jefferson katika itikadi ya kisiasa, kama kungekuwa na tofauti kubwa ya kidini? Ningesema hapana, lakini niko tayari kuwasikiliza watu wanaotaka, kwa sababu ningesema kwamba Uungu ulikuwa kimsingi mawazo ya uongozi.

Na hata kama uongozi utabadilika na mitazamo fulani itabadilika, nadhani bado tunazungumzia kimsingi, unajua, Wadeist. Kwa hivyo hiyo ndiyo hali ninayotaka kusema. Lakini je, kuna yeyote kati yenu aliyewahi kusikia kuhusu kitabu *The Light and the Glory*? Nani amesikia kuhusu kitabu hicho? *Hands for The Light and the Glory*, akisikia kukihusu.

Hapana? Sawa, mimi na Ted tumesikia kuhusu kitabu hiki. Kwa hivyo, hakuna mikono ya *The Light and the Glory*, kusikia kuihusu. *The Light and the Glory* ni kitabu cha kuvutia sana, na nimemsikia mwandishi akizungumza.

Na anakasirika kidogo na watu kama mimi wakifundisha mambo haya. Na kwa hivyo katika *The Light and the Glory*, anajaribu kupendekeza, na unapaswa kusoma *The Light and the Glory*. Hilo lingekupa upande mwingine wa hadithi.

Lakini anajaribu kutoa hoja; anajaribu kupendekeza kwamba waanzilishi wa awali walikuwa aina ya wainjilisti kamili na kwamba biashara hii ya kuwazungumzia kama Wadeist si jambo zuri kufanya. Naam, kulikuwa, ndio, kulikuwa, au mtu ninayemtaja mara nyingi ni Mquaker huko Rhode Island ambaye, nadhani, angekuwa, ingawa alikuwa na imani za Waquaker, zilikuwa imani zenye mizizi mirefu katika Kristo na mwanga wa ndani wa Kristo na kadhalika. Kwa hivyo, ndio.

John Witherspoon alikuwa mshiriki wa makasisi. Sawa. Kwa hivyo, alikuwa na nia.

Jambo kuhusu Witherspoon ni kama Charles Chauncey mapema kidogo. Charles Chauncey alikuwa mchungaji lakini mkosoaji wa Uamsho Mkuu wa Kwanza, kama

tulivyosema, na hatimaye akabadilika na kuwa Unitariani. Kwa hivyo, baadhi ya watu hawa wanaachana na Uorthodoksi kidini pia.

Lakini ndio, tunaweza kupata watu ambao tungewaona kama wainjilisti wakati huu. Ninajaribu tu kusema kwamba wahamasishaji na waticisaji, bila maneno ya kejeli, hatujazungumzia kuhusu waticisaji bado, lakini wahamasishaji na waticisaji walikuwa watu ambao walikuwa waumini wa dini na walitumia lugha ya Rousseau. Hawatumii lugha ya Biblia.

Wanatumia lugha ya mkataba wa kijamii wanapoanzisha Azimio la Uhuru na Katiba. Ndiyo, nadhani kinachotokea ni kwamba uungu ni nguvu ya kiakili inayoshawishi barani Ulaya, na inakuja Amerika kupitia watu hawa waliosoma vizuri na wanaosoma vizuri. Unakumbuka Jefferson alitumia muda gani nchini Ufaransa? Watu hawa ni watu wenye ujuzi mwingi, wenye nguvu za kiakili kwa namna fulani katika utamaduni wetu.

Kwa hivyo, nadhani uungu ulikuwa na mvuto wa kweli hapa pia. Swali kutoka kwa hadhira. Hapana, sawa.

Hilo ni swali zuri. Nadhani mambo mawili. Kwanza, hakika mahujaji, Wapuritani, Mkongamano Roger Williams, walidhani kwa maneno, wasingetumia lugha hii.

Wangetumia lugha ya kibiblia zaidi kama wangeanzisha nchi, ambayo hawakuianzisha. Lakini kama wangetumia, wasingetumia lugha ya kitheokrasi pia kwa sababu nadhani kimsingi walidhani kwamba inahusu Israeli pekee. Lakini wangetumia mji huu uliojengwa juu ya kilima na Mungu kama lugha.

Kwa hivyo, hawakuwa na mwelekeo wowote na hili. Hakika, kulikuwa na watu wakati wa mapinduzi ambao walilitazama hilo nyuma na kulifikiria kama taifa la Kikristo kwa njia hiyo. Lakini sidhani kama uongozi ulikuwa hivyo.

Nadhani uongozi ulikuwa unatupa maono mapya kwa hili. Na sehemu ya maono, bila shaka, ilikuwa ni kutenganisha kanisa na serikali. Hiyo pia ilikuwa sehemu ya maono kwa sababu tunaendeleza nchi mpya kabisa, ulimwengu mpya kabisa hapa.

Lakini sasa, historia inasonga mbele hadi karne ya 19 na hadi karne ya 20, na hakika tuna watu wanaowatazama waanzilishi kama walijaribu kuanzisha taifa la Kikristo. Nadhani walikuwa wakianzisha taifa linalotegemea kanuni za maadili za Kiyahudi-Kikristo na msingi hapo. Lakini sipati tu kwamba lugha yao, lugha yao, kwa namna fulani, inanipa maana ya kile walichokuwa.

Ulisema kwamba kutengana kwa kanisa na serikali kulikuwa kwa Roger Worley. Sawa. Ulisema kwamba waanzilishi walikuwa waanzilishi? Nadhani waanzilishi bado walikuwa Waingereza.

Na tunawatupa nje Waingereza. Waingereza waliona ulimwengu wa Uingereza kama bado ulimwengu ambapo serikali inadhibiti kanisa. Na hawataki hilo.

Na wanafurahi kuruhusu kushamiri kwa Ukristo nchini Marekani na hata kushamiri kwa dini zingine. Sinagogi la kwanza huko Amerika lilianzishwa. Utamaduni wa Kiyahudi wa kisasa ni wa nani, watu? Tuna sekunde tano. Utamaduni wa Kiyahudi wa kisasa, kuna yeyote? Sinagogi la kwanza la Kiyahudi lilianzishwa wapi Amerika? Katika Kisiwa cha Rhode.

Hili si jambo la kushangaza kwa sababu ya uhuru wa kidini. Kwa hivyo, wanafurahi kuacha dini ikistawi. Hakuna shaka kuhusu hilo.

Tutaanza na hili Jumatano. Unaweza kunijulisha jinsi nilivyo mzushi siku ya Jumatano , kisha tutaendelea kutoka hapo.

Huyu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Hii ni kipindi cha 7, Dini na Mapinduzi ya Marekani.